

Vejledning til oversigt over databeskyttelsesretlige krav

Indhold

1.	INTRODUKTION TIL OVERSIGTEN OVER DATABESKYTTELSESRETlige KRAV	2
1.1	Formålet med oversigten	2
1.2	Indhold og anvendelsesområde for oversigten	3
1.3	Behov for supplerende og tilpasning	3
1.4	Forholdet til AI-forordningen	4
2.	DATABESKYTTELSESRETlige KRAV TIL LØSNINGEN	4

1. INTRODUKTION TIL OVERSIGTEN OVER DATABESKYTTELSESRETTLIGE KRAV

1.1 Formålet med oversigten

Kommunens AI-systemer¹ skal følge gældende lovgivning, og kommunen har ansvaret for, at alle AI-systemer, kommunen bruger, opfylder de juridiske krav i hele AI-systemets levetid. Dette gælder både standardløsninger og specialudviklede løsninger.

Formålet med denne vejledning og oversigten er at understøtte kommunen i at overholde de relevante databeskyttelsesretlige krav efter databeskyttelsesforordningen² og -loven³ på en dokumentérbar måde, når kommunen behandler personoplysninger i AI-systemer som dataansvarlig. Det gælder særligt de retlige krav og designprincipper efter reglerne om databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 25, samt understøttelse af en effektiv håndtering af databeskyttelsesrisici for de registrerede.

Oversigten er et værktøj, som kommunen kan bruge til at liste og dokumentere databeskyttelseskrav til AI-systemet. Den kan bruges til at vise, at AI-systemet er designet til at følge databeskyttelsesreglerne.

Oversigten kan både anvendes af kommunen, hvis kommunen selv udvikler et AI-system (egenudvikling), og hvis kommunen køber en standardløsning eller en skræddersyet løsning fra en leverandør. Hvis kommunen anvender en ekstern leverandør, kan kommunen tillige bruge oversigten som inspiration, når kommunen skal stille krav til leverandøren af AI-systemet i en kravspecifikation i en it-kontrakt. Køber kommunen en standardløsning, kan kommunen bruge oversigten som en tjekliste til overvejelse af, om AI-systemet lever op til de databeskyttelsesretlige krav.

Oversigten har også andre formål:

- Den kan understøtte forventningsafstemninger mellem kommunen og leverandører.

¹ Som "AI-system" forstås "et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer", jf. AI-forordningens artikel 3, nr. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

³ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

- Den kan bruges som dokumentation (eksempelvis ved tilsyn) for, at der stilles relevante databeskyttelsesretlige krav til leverandører, f.eks. krav om dataminimering og transparens.
- Den kan anvendes ved ekstern og intern auditering eller ved tilsyn og revision.
- Den kan tjene som generel inspiration til kommunens arbejde med databeskyttelse i forbindelse med brug af AI.

1.2 Indhold og anvendelsesområde for oversigten

Oversigten viser databeskyttelseskrav til AI-systemer.

Oversigten indeholder *kun krav* til AI-systemets funktionalitet. Krav til organisatoriske forhold som governance og retningslinjer skal ikke dokumenteres her.

Oversigten indeholder krav vedrørende *udvikling/indkøb* af AI-systemer og ikke den efterfølgende *drift* af AI-systemer, hvor det typisk vil være relevant at forholde sig til sikkerhedskrav til driften af løsningen, herunder behandling af personoplysninger i forbindelse med support og hosting i en databehandleraftale, brug af cloudløsninger mv.

1.3 Behov for supplerende og tilpasning

Oversigten viser typiske minimumskrav til AI-systemer efter databeskyttelsesreglerne. Kravene skal tilpasses det konkrete AI-projekt, f.eks. afhængig af teknologi, formål og udviklingsmetode. Kravene er overordnede og skal konkretiseres til den enkelte løsning.

Formuleringen af kravene og dokumentationen heraf i oversigten vil skulle opdateres og ændres, i takt med at løsningen ændrer sig under udviklingsprocessen eller efter idriftsættelsen af AI-systemet. Oversigten er dermed også et dynamisk dokument, som kommunen skal genbesøge med passende intervaller.

Kravene skal tilpasses den konkrete kontrakt og udviklingsmetode. Ved vandfaldsmodel skal kravene formuleres præcist fra starten. Ved agil udvikling kan kravene konkretiseres senere i processen.

1.4 Forholdet til AI-forordningen⁴

AI-forordningen stiller designkrav til AI-systemer, f.eks. krav om registrering af hændelser og gennemsigtighed, jf. artikel 12 og 13. Kommunen kan blive omfattet af disse krav, hvis kommunen udvikler eller får udviklet et AI-system. Oversigten over databeskyttelsesretlige krav indeholder ikke krav fra AI-forordningen, men der henvises til særskilt oversigt over disse krav, som kan ses [her](#). Det er vigtigt at se de to oversigter i sammenhæng og være opmærksom på forskellene i retsgrundlaget.

2. DATABESKYTTELSESRETlige KRAV TIL LØSNINGEN

Når kommunen bruger et AI-system til personoplysninger, skal løsningen opfylde databeskyttelseskravene i lovgivningen og sikre en effektiv håndtering af databeskyttelsesrisici. Kommunen skal indbygge databeskyttelsesprincipper i systemet fra starten, så det opfylder kravene i databeskyttelsesforordningen.

I oversigtens afsnit 1 er oplistet en række væsentlige databeskyttelsesretlige krav, der finder anvendelse, når kommunen anvender et AI-system, der behandler personoplysninger, som kommunen er dataansvarlig for, og som der derfor skal tages højde for ved udviklingen eller indkøbet af løsningen.

Ved design af AI-systemet kan kommunen bruge forskellige it-designprincipper og privatlivsfremmende tiltag. Disse principper fremgår af oversigtens afsnit 2 og kan bruges til at tilpasse databeskyttelseskravene til det konkrete system.

Kommunen kan i oversigten dokumentere, hvordan kravene er opfyldt. Hvis et krav ikke er relevant, kan kommunen skrive det med en begrundelse. Der bruges et ”følg eller forklar”-princip.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) (”AI-forordningen”).